

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus de modo co[n]fitendi et penitendi

[Deventer], [ca. 1498 - 1499]

Circa textum dubitat[ur]

urn:nbn:de:hbz:466:1-31245

non iungetur ego corporalis pñia manifestetur
Non impone hñic pena sed insinuetur
pniam eger pficer i. qualescetia corporalis egro. tribua^e
Hactu implebit si firma salus sibi detur
eger morias liberet qui hz ztritõem pfessor. tribua^e
Simigret absoluat contritu pþbpter egrum
egrum ordes alleuert abstinetia elemosynam amico^z
Huncq; preces reuelat ieunia dona suorum
penitentia verecudia curpis post mortem fias
Vt si pena rubor tibi velis ut efficiaris
litterator p q efficiaris imponit s. infirmo i. confitearis
Doctor ut fias iniungitur ut facearis
abscondet in yltimo tua pctā
Judicio teget extremo confessio culpas
vt nō cernat salvator p vel i. diabolus ille hō culpas
Ne videat deus aut demon vel q facit illas

CIn ista parte auctor ostendit quomodo eger seu infirmus debeat penere id est confiteri. et quomodo sibi sit imponenda penitentia. Secundo quomodo debeat absoluiri ibi. Si migret. Tercio quomodo sit penitendum et quare ibi. Doctor ut fias Et dicit q eger id est infirmus debeat habere contritionem et confiteri plenarie pctā sua et velle facere penitentiam et sibi non debeat imponi penitentia sed debet sibi sic notificari. ut si fiat san^z q illam impleteat. sed si moriatur debet absoluiri a pctis suis contritis et confessis. et debet reuelari per pias elemosynas. preces et ieunia suorum amicorum. et loco penitentie debet ei imponi rubor quem habebit de hoc q tā vilis erit post mortem. Et ut tu peccator fias doctor id est sapientior ad inquirendum de peccatis debes nude confiteri. et subiungit causam. ibi. Iudicio teget. Dicens q confessio est tante potestatis q in extremo iudicio rotaliter tegit pctā q nec deus nec demon. id est diabolus. nec ipse peccator posset videre illa.

Lirca textum dubitat̄

CPrimo quomodo morientibus sit imponenda penitentia. Secundo quomodo et a quibus peccatis sunt absoluendi. Tercio an quis possit in fine vite sue facere penitentiam bonam. Quarto quid sit de illo qui preuenitur morte anteq; confiteatur. Quinto quomodo ali quis sit doctor ex confessione. Sexto de extremo iudicio ybi quomodo et quibus fieri debeat

CAd primum dubium respondetur scđm magistrum sententiarum sic.

bicentem. de infirmis in periculo mortis positis inquirenda est pura confessio peccatorum. tamen illis non est imponenda qualitas penitentie sed tantum est manifestanda seu insinuanda. et si migrauerit tunc amicorum orationibus et elemosynarum largitionibus pondus penitentie est sublevandum si post conualuerit penitentiam sibi insinuatam diligenter adimplerit.

C Ad secundum respondetur quod tempore necessitatis scilicet egritudinis seu mortis potest quilibet infirmus a quolibet presbytero absoluiri quoniam in sententia excommunicatis esset. Unde si presbyter abnegauerit penitentiam penitentibus morientibus reus erit animarum. quia dominus ait. Cum conuersus fuerit propter saluus erit. Unde confessio potest esse in ultimo tempore vite. ut patet de latrone dexteri lateris.

C Ad tertium indetur ex dubio procedenti. Dicit tam Augustinus quod difficile est scire utrum talis saluetur vel damnetur. et ideo infert. si vis a dubio liberari et certus esse. age penitentiam dum laius es. Et ideo evulnere possunt differre penitentiam usque ad finem vite.

C Ad quartum respondeatur secundum magistrum suorum libro. iij. quod si quis sit confessus et habet bonum testimonium quod non poterat innenire sacerdotem. quia preoccupauit eum mors in domo vel in via. et si parentes faciant oblationem pro eo ad altare. firmiter sperandum est de salute et salvacione eius. quia deus est inspectio cordis.

C Ad quintum respondeatur quod duplexquis potest fieri doctio in confessione. Primo. quia ea ultior est ad cauendum sibi de peccatis. Secundo modo. quia sapientior seumagis fit instructus. Nam in confessione non solum verita sunt manifestanda. sed etiam doctrine et informationes salutares sunt exhibende.

C Ad sextum induetur quod extrellum iudicium est horribile ineuitabile intolerabile inopinabile et erubescibile. Item erit in valle iudeaphat multiplici ratione. Primo quod ille locus est communis quod est media regio terre habitabilis. Secundo quod est locus famosissimus et locus publicus propter opera nostra redemptoris que ibi gesta sunt. Tercio quia iudeaphat interpretatur iudicium domini. Unde Iohannes propheta. Longregabo omnes gentes et ducam eas in valle iudeaphat. et ibi disceptabo cum eis. Etiam secundum magistrum suum. Non solum christus iudicabit sed etiam sancti eius. Juxta illud domini Glos qui securi estis me. sedebitis super sedes duodecim iudicantes duodecim tribus israel.

Confessor dulcis affabilis atque benignus

ad iungendū pñiam ad iudicandū pius

i. condoleas

Hec sapiens iustus sit mitis compatiensque

p sicut peccatum quod ipse met fecit sicut abscondit criminum peccatoꝝ in confessione deca

Ot crimen priuum celet peccata reorum

cardus ad imponendum dolorē promptus ad dandum remissionē

Hec piger ad penam sit velox ad miserandum